

Hatprat

Anne Birgitta Nilsen

Professor ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier

[@anne_birgitta](#)

Hatprat mot funksjonshemmede

«Herregud, hun er så stygg at jeg må gå på badet og spy".

«Hvordan kan man la et sånt misfoster komme til verden?"

Hatefulle ytringer krenker menneskeverdet

- tendenser til rangering av mennesker der noen anses som mer og andre som mindre verdige
- rangeringen er synlig i språkbruken når noen mennesker representeres i skjellsuttrykk som «jævla homse» og «jævla jøde»

Hva er hatprat?

- Hatprat sikter mot tilhørernes følelser
- Hatprat forutsetter ukritiske, kunnskapsløse eller likegyldige tilhørere
- Hatpratens funksjon er å rakke ned på
- Hatpratens konsekvenser er svekket anseelse og umenneskeliggjøring

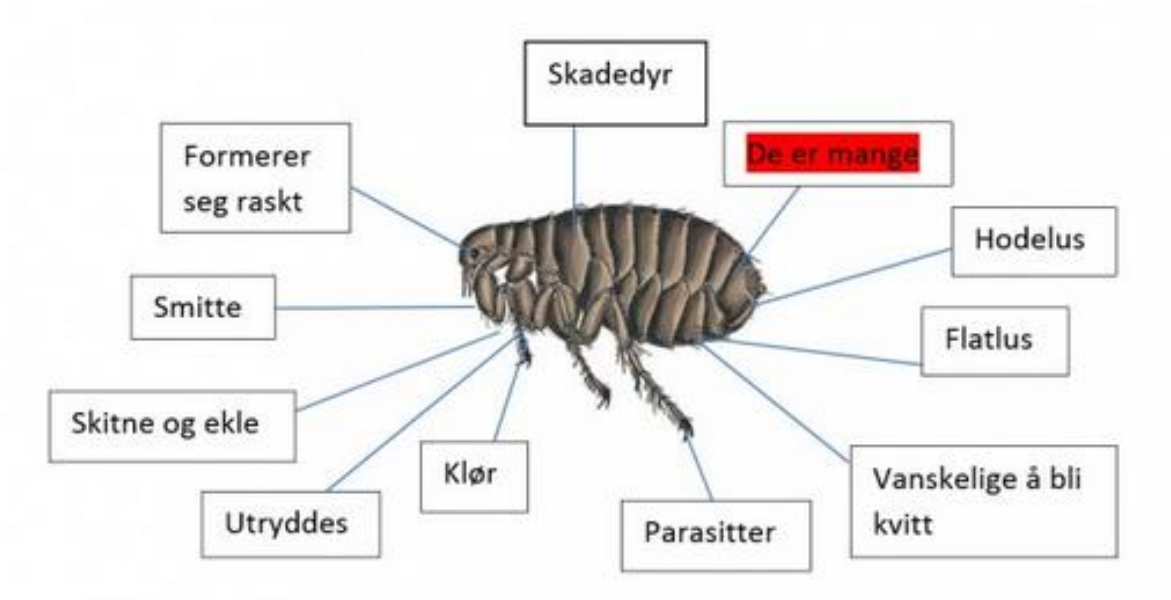
Definisjon

Hatretorikk er en form for språkbruk som driver frem konspirasjonsteorier, rasisme, sexisme, anti-ismer og fobier overfor et ukritisk publikum. Den rammer en gruppe menneskers verdighet, anseelse og status i samfunnet ved hjelp av språklige virkemidler som fremmer negative følelser, holdninger og oppfatninger av gruppen.

Intensjon og effekt

Asylsøkerne kryr som lopper og lus

Metaforer

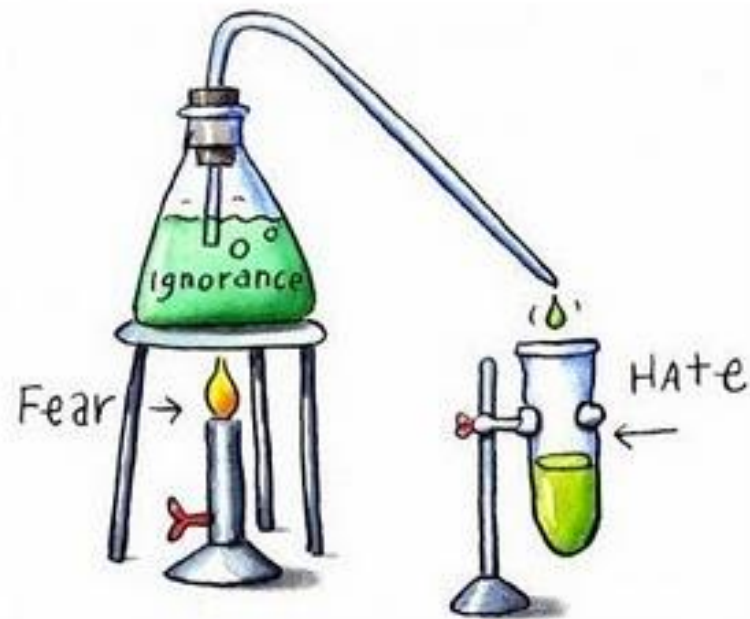

Hva er hatprat?

- Hatprat kan være rettet mot både individer og grupper
- Hatprat sikter mot sitt publikums følelser
- Hatpratens funksjon er å rakke ned på
- Hatpratens konsekvenser er svekket anseelse og umenneskeligjøring

Hatprat

- Det fordomsfulle språket

Retorikk

- Logos: appellerer til fornuften hos tilhørerne
- Patos: appellerer til følelsene hos tilhørerne
- Etos: appellerer til egen troverdighet/autoritet

Sjangerskjema for hatprat

Innhold	Konspirasjonsteorier, ideer om egen overlegenhet, anti-ismer og fobier. Individuelle særtrekk.
Appell	Følelser
Språkhandling	Å sverte
Funksjon	Å spre og forsterke negative holdninger og oppfatninger overfor mennesker
Varighet	Gjentatte handlinger
Offer	Gruppe eller individ som vanskelig kan forsvare seg

Sjangerskjema fortsetter

Tilhørere/ lesere	Ukritiske, likegyldige eller kunnskapsløse mennesker
Potensielle konsekvenser for ofrene	Utrygghet, frykt og angst Svekket anseelse, verdighet, status og selvbilde Utenforskap Dehumanisering Hatkriminalitet
Potensielle konsekvenser for samfunnet	Oss-dem-perspektiver og utenforskap Sosiale skillelinjer Negative betydningsforskyvninger Terrorisme

Rasisme

- En rapport fra Antirasistisk senter fra 2017 viser at en av arenaene hvor ungdommene i størst grad melder fra om opplevelser med rasisme, er i skolen.
- Aller mest gjelder dette for barne- og ungdomsskolen, men også i videregående skole er det utbredt.

Hatprat blant ekstremister

Fremmer konspirasjonsteorier:

- Eurabia
- Korstogene
- Sion Vises protokoller

Konspirasjonsteorier

- Konspirasjonsteoriene bygger på en oppfatning om en skjult sammensvergelse. Sammensvergelsen skal i henhold til teoriene gå ut på at en folkegruppe i all hemmelighet sniker seg inn på en annen for å utrydde dem eller deres kultur og religion.

Sion vises protokoller

- Jødernes hemmelige planer om å overta verdensherredømmet
- Forestillinger om den slu og grådige jøden
- Her fant nazistene sine sterkeste argumenter for utryddelsen av jødene.
- Jødene var en trussel.

Eurabia

- Eurabia-teorien sier at muslimene er i ferd med å invadere Europa uten at vi som bor her, forstår at det er dette som foregår. Muslimene står bak en hemmelig plan om maktovertakelse i Europa. Teorien sier også at en del av den politiske eliten – herunder EUs sentrale organer – er innforstått med situasjonen, og at de både har akseptert og støtter opp under invasjonen.
- Vokabular: landssvikere, forrædere, islamisering, gettoer

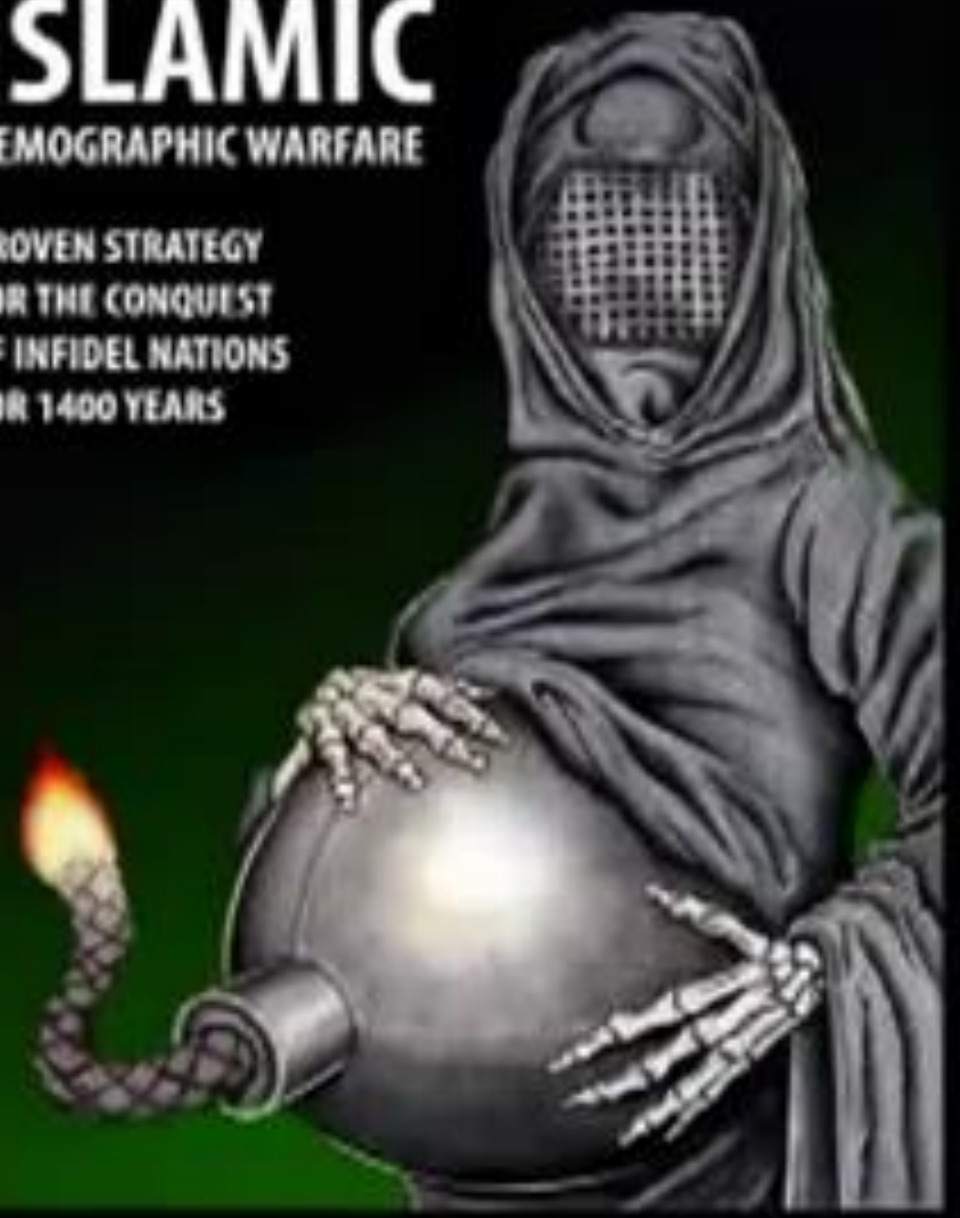
Hatpratens virkemidler

- Presupposisjon
- Følelsesladde symboler
- «Bevar Norge norsk»
- Potensielt voldtektsoffer

ISLAMIC

DEMOGRAPHIC WARFARE

PROVEN STRATEGY
FOR THE CONQUEST
OF INFIDEL NATIONS
FOR 1400 YEARS

RETORISKE SPØRSMÅL FANGER

Retoriske spørsmål

- Har din datter opplevd kulturell berikelse fra det muslimske samfunnet ennå?

Eurabia

Splittende retorikk

- Oss mot dem
- Setter grupper opp mot hverandre

Varianter av no-go

- De tapte territorier
- Sharia-enklaver
- Islamske og muslimske enklaver
- IS-enklaver på europeisk jord
- No-go-områder

Enklave: et landområde som atskiller seg fra dem det er omgitt av, stat i staten?

Begreper som er på vei inn i daglignorsk, mainstream norsk, i allmenn-norsken.

Gjensidig avhengige ekstremister

Høyre-ekstremisme

Islamistisk ekstremisme

Konspirasjonsteoriene om korstogene

- Etablert av al-Qaidas forrige leder Osama bin Laden

Korstogene – kraftfylt begrep

- Det var fredag den 22. sha'aban i år 492 etter hidjra, 15. juli 1099, at frankerne etter førti dagers beleiring hadde erobret Den hellige stad. Flyktningene skalv fremdeles når de snakket om det, og blikket deres ble stivt, som om de ennå så for seg disse lyshårete krigerne i tunge rustninger som strømmet ut i gatene med trukne lanser, som drepte kvinner, menn og barn, som plyndret hjemmene og ødela moskeene. (Maalouf, 1998:10)

Bin Laden om FN

- [...] dette rådet brukes for å iverksette korsfarersionistiske resolusjoner, slik som resolusjonene om krig mot oss og om å dele og okkupere vår jord. Dette er en korsfarersionistisk krig mot muslimene (Bin Laden et al., 2007:458)

Osama bin Ladens retorikk

Desember 2001

Det er nå gått tre måneder siden det velsignede anslaget mot den globale vantroen, mot vantroens spydspiss, Amerika, og det har gått rundt to måneder siden det ondskapsfulle **korstoget** mot islam. Disse hendelsene har gjort flere viktige ting klart for muslimene. Blant annet har de gjort det klinkende klart at Vesten generelt, og med Amerika i spissen, bærer på et ubeskrivelig **korsfarerhat** mot islam. De som gjennom disse månedene har levd under den vedvarende bombingene fra amerikanske fly, har fått førstehånds kjennskap til dette.

Abu Musab al-Suri: Umar Abdel Hakim

- ”Verden står overfor historiens verste og mest arrogante angrep fra barbariske imperialister”
(Min oversettelse fra arabisk fra *Kallet til internasjonal islamsk motstand* 2004:30).

Abu Musab al-Suri

- Til troende menn og trofaste ungdommer! Som dere, er jeg også oppmerksom på de snikende sionistiske **korsfarerhedningenes** overmakt, for vi er falt under et amerikansk styre. I sin avskyelighet har Amerika lagt maten på sitt eget fat, hånt og okkupert våre helligdommer, vist ringakt for vårt land og tatt troen fra de troende [...] Hva i all verden skal vi gjøre med denne snikende flommen av korsfarere, jøder og deres allierte?

(Min oversettelse fra arabisk fra *Kallet til internasjonal islamsk motstand 2004:5*)

Korstogene

- De første korstogene skriver seg tilbake til middelalderen.
- De andre korstogene fant sted under kolonialiseringen og fortsatte med etableringen av den israelske staten.
- De tredje korstogene tok til i 1990 da vestlige styrker etablerte seg på hellig grunn i Saudi-Arabia.

- Begrepet:
 - gir en fornemmelse av kontinuitet
 - forsterker av bildet av fiendens ondskap og oss-dem perspektiver
 - forestilling om det internasjonale fellesskap.

Osama bin Ladens slagkraft

- Konspirasjonsteorien om korstogene
- Kampen mot terror: fordekt korsfarerkampanje mot muslimene

Bakgrunn for bin Ladens globale posisjon

- handlinger som har fanget hele verdens oppmerksomhet
- hans veltalenhet
- politiske innsikt

Tema

- Snakker om temaer det er bred enighet om

Fiendebilder

- Henger sammen med forbilder og helter fra islamsk historie
- Vantro, frafalne og korsfarere
- Skaper en historisk kontinuitet gjennom korstogsbegrepet

Handelssenteret i New York

- Vår tids Hubal

(før-islamsk hedensk steingud som ble revet ned av profeten og hans menn, representerer den tapende part og gir håp)

bin Laden (2006)

En måte å se ned på folk og vise forakt for dem på, er først å gjøre en av dem ut for det de holder hellig, for deretter å utvise solidaritet med dem som føler seg sjikanert og så invitere til dialog og ro. En annen måte å latterliggjøre og håne folk på, er å la fly og bomber rasere husene over hodene på våre familier og våre barn i Palestina og Irak, Afghanistan, Tsjetsjenia og Pakistan, for deretter å smile oss rett opp i ansiktet og si: Vi angriper ikke islam, vi angriper terroristene.

(Lawrence 2007:463–464)

Hvordan fremstilte han seg selv

En mujahid, frem til 2004

Som en leder fra 2004

IntelCenter

إلى أهلنا في العراق : رسالة من الشيخ أسامة بن لادن (حفظه الله)

Bush and his allies, along with those of the hypocrites and apostates who obeyed him, As-Sahab

Trussel eller veiledning? Straffbart?

- Etablerer seg på YouTube
- Åpenbart inspirert av bin Laden
- Kan inspirere (20 likes)

Youtube 'Sannheten - Svar til Abid Raj & co av Mohyeldeen Mohammad'.

- *Først så sendte jeg den hunden, Abid al khaen (forræderen) Raja, meldingene fordi denne vantro forræderen har hånet islam og muslimer over lang lang tid, og i seneste tid har han hånet nikab og hijab ...*
- *og fremst for å klargjøre hvem og hva denne Abid Raja er, som mine respekterte medsøsken i Islam vite med sikkerhet at denne a dowa Allah (fiende av Allah), Abid Raja, ikke er muslim, han er murtad (frafallen), kafir (vantro), som har utført ord og handlinger av kufur (blasfemi) over lang tid, uten at de ... grønnsaksselgerne av imamer som vi har her i Norge ...har gjort noe med denne saken, eller klargjort hva hokum (dommen) for disse murtadeen (frafalne) politikere og selvutnevnte talspersoner for islam og muslimer er, i henhold til sharia....*

Thomas Hegghammer forklarer i retten

- Enkelt sagt var budskapet at Raja er en frafallen som fortjener å dø, og det trenger flest mulig muslimer å vite om. Faren er at radikalisererte sympatisører ser på uttalelsene som en legitimering av et voldelig angrep. Miljøet består hovedsakelig av unge menn uten religiøs utdanning. De vil kunne støtte seg på slike utsagn for å avklare «lovlighet».

Fra dommen

- Det samlede budskapet i tekstmeldingene og videotalen var av truende karakter og egnet til å kunne legge begrensninger eller innflytelse på stortingsrepresentant Rajas virke, herunder hans deltagelse i det offentlige ordskiftet knyttet til innvandring og integrering.

Straffeloven (2005) § 263

- for i ord eller handling å ha truet med straffbar atferd under slike omstendigheter at trusselen var egnet til å fremkalle alvorlig frykt

I følge advokaten:

– Han er totalt avvisende til at han har gjort noe straffbart. Han har kun sagt det han mener at islam pålegger ham til å si. Han mener at Raja, sett fra Islams ståsted og et strengt muslimsk ståsted, er å anse som en frafallen. Derfor har han valgt å irettesette og veilede Abid Raja for å få ham inn på den rette vei, sier Meling.

Kafir – kuffar: vantro

- Mullah Krekar refererte til karikaturtegnerne som krigende vantro

Ekstreme islamisters hatretorikk

Menneskeheten må beskyttes fra folk i Vesten som:

- er ikke-troende og involverte i all slags djevelske handlinger og har perverterte verdier og en avvikende livsstil
- er sekulære, liberale som tillater alt Gud har forbudt, mens de forbyr alt han har tillatt.
- insisterer på at universet ble til ved en tilfeldighet, og tror ikke på Gud og hans skaperverk.
- håner muslimens tro, fornærmer Guds profeter, brenner koranen og sprer usannheter om Sharia
- invaderer muslimske land, bomber, dreper og lemlester muslimer med droner og jagerfly og allierer seg med undertrykkende regimer i muslimske land.

Rekruttørenes propaganda

- Fyrer opp under ungdommens frustrasjoner. Deres mangel på muligheter og opplevelse av utenforskap.
- Snakket om integrering er bare tøv, for det europeiske samfunnet vil egentlig ikke ha dem. Det er bortkastet tid å forsøke å få en plass i samfunnet. Ungdommene vil aldri få jobb. Ingen ansetter muslimer.
- Det er bedre ikke å omgås de vantrø.
- Europeiske kvinners såkalte frihet bunner ikke i noe annet enn en grov utnyttelse av kvinner som ikke skjønner sitt eget beste. Halvnakne går de rundt til mennenes forlystelse og tror de er frigjorte, men de er ikke frie. De er lenket til moteindustrien som former dem til sexobjekter for kåte og ustyrlige menn.

<https://spraakbloggen.wordpress.com/2016/10/13/ekstreme-islamister-pa-facebook/>

Språk er makt

- (1) Språkbrukerens evne til å overbevise eller overtale leseren.
- (2) Språkbrukerens evne til å skaffe seg makt gjennom etablering og befestning av begreper (no-gosoner, kuffaar, murtadiin)
- (3) Språkbrukerens evne til å gjenta, bekrefte og forsterke en viss ideologisk posisjon.

Ytringsfrihet og ytringsansvar

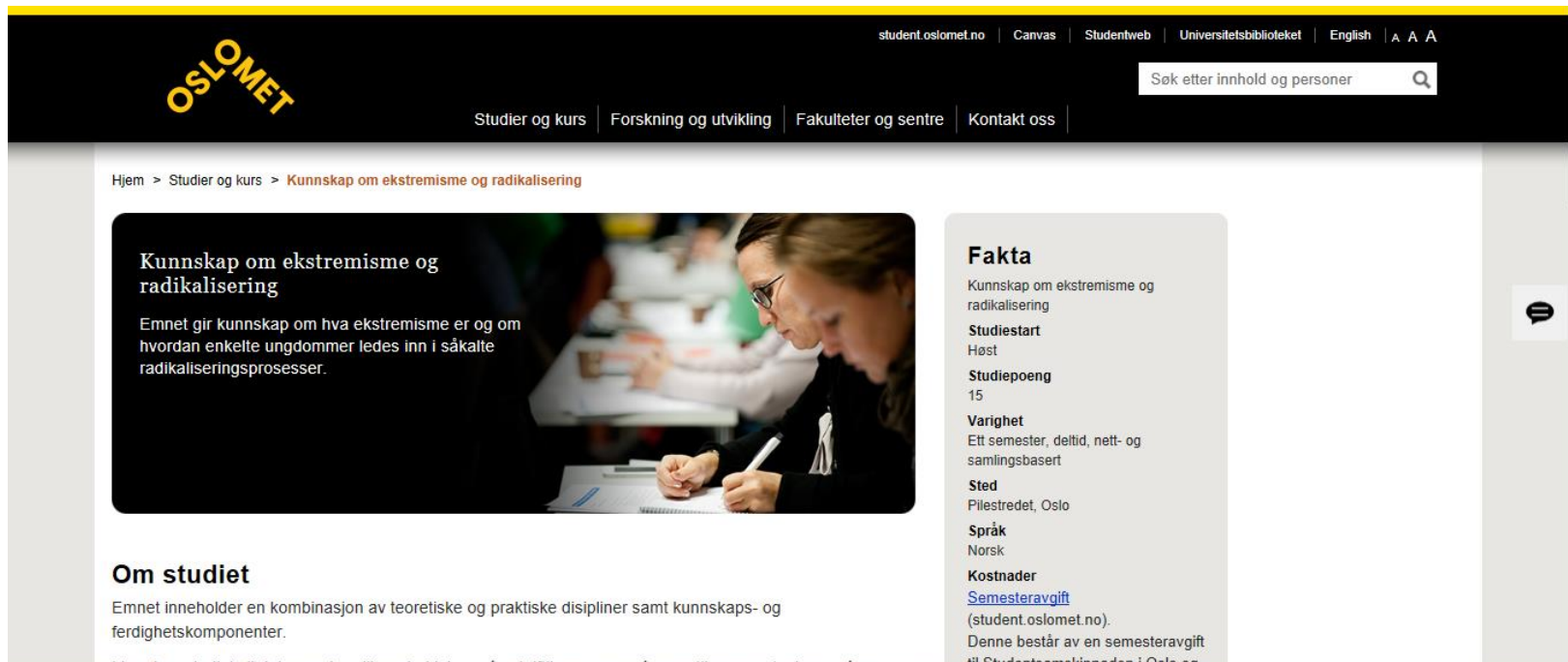
Artikkel 19

- Enhver har rett til menings- og ytringsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å hevde meninger uten innblanding og til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer gjennom ethvert meddelelsesmiddel og uten hensyn til landegrensener.

Artikkel 1

- Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter. De er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd.

Lære mer om ekstremisme, hatprat og radikalisering?

The screenshot shows the OSLOMET website interface. At the top, there is a navigation bar with the OSLOMET logo on the left and links for 'student.oslomet.no', 'Canvas', 'Studentweb', 'Universitetsbiblioteket', 'English', and font size controls 'A A A'. A search bar is located on the right side of the navigation bar. Below the navigation bar, there are links for 'Studier og kurs', 'Forskning og utvikling', 'Fakulteter og sentre', and 'Kontakt oss'. The main content area features a breadcrumb trail: 'Hjem > Studier og kurs > Kunnskap om ekstremisme og radikalisering'. A large image shows two students in a classroom setting, one writing in a notebook. To the right of the image is a 'Fakta' sidebar with the following information: 'Kunnskap om ekstremisme og radikalisering', 'Studiestart: Høst', 'Studiepoeng: 15', 'Varighet: Ett semester, deltid, nett- og samlingsbasert', 'Sted: Pilestredet, Oslo', 'Språk: Norsk', and 'Kostnader: Semesteravgift (student.oslomet.no). Denne består av en semesteravgift til Studentersammfunnen i Oslo og...'. Below the image is a section titled 'Om studiet' with the text: 'Emnet inneholder en kombinasjon av teoretiske og praktiske disipliner samt kunnskaps- og ferdighetskomponenter.'

